

17 Ιουλίου, 1992

[ΑΡΤΕΜΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΟΛΓΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ,

Αιτήτρια,

v.

ΑΡΧΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ,

Καθ' ης η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 819/91).

Διοικητική Πράξη — Ανάκληση — Ανάκληση διοικητικής πράξης
μετά από ακυρωτική απόφαση — Ενέργεια.

5 Διοικητική Πράξη — Ανάκληση — Συνέπειες — Με την ανάκληση
τελικής διοικητικής πράξης συμπαρασύρονται και εξαφανίζονται
και οι προπαρασκευαστικές.

10 Διοικητικό Δίκαιο — Διορισμοί/Προαγωγές — Δεν μπορεί να τους
δοθεί αναδρομική ισχύς, εκτός εάν υπάρχει προς τούτο ρητή
νομοθετική πρόνοια — Η υπαγόμενη στην εξαίρεση περίπτωση
του Νόμου του Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών
Κύπρου (92/98).

15 Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου — Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου —
Υπάλληλοι — Αρχαιότητα — Μικρής σημασίας όταν ανάγεται σε
απομακρυσμένο παρελθόν — Δεν είναι πάντως κατ' αρχήν
αποφασιστικό κριτήριο.

20 Η αιτήτρια προσέβαλε με την προσφυγή την προαγωγή του
ενδιαφερόμενου μέρους στη θέση Προϊσταμένου Υπηρεσίας Β/
Προσωπικού Εχμεταλλεύσεως (Τηλεφωνική Υπηρεσία). Το
ενδιαφερόμενο μέρος προαγόταν για δεύτερη φορά στην επίδικη
θέση, αφού η αρχική προαγωγή ανακλήθηκε, για να συμμορφωθεί
25 και η Αρχή Τηλεπικοινωνιών με την κήρυξη της
αντισυνταγματικότητας του Ν. 149/88 από το Ανώτατο
Δικαστήριο. Η Αρχή ζήτησε, στα πλαίσια της επαναπλήρωσης της

θέσης, νέα σχετική συμβουλή του Συμβουλίου Προσωπικού.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι :

1. Είχα την ευκαιρία να εξετάσω το ίδιο επιχείρημα περί νέας συμβουλής και να το απορρίψω στις συνενωμένες προσφυγές 716/91 και 881/91, απόφαση ημερ. 17.7.92. Υιοθετώ τα όσα ανάφερα στην απόφαση εκείνη, που εν συντομία είναι ότι η ανάκληση ακυρωθείσας διοικητικής πράξης εξαλείφει ex tunc την προσβαλλόμενη πράξη και επαναφέρει τα πράγματα στο πραγματικό και νομικό καθεστώς που ίσχυε κατά το χρόνο της διοικητικής πράξης που ακυρώθηκε. Η ανάκληση της πράξης προαγωγής συμπαρέσυρε μαζί της και εξαφάνισε και τις άλλες προπαρασκευαστικές πράξεις και ως εκ τούτου η Αρχή ορθά προχώρησε και εξέτασε εξ υπαρχής το θέμα με το να ζητήσει τη συμβουλή του Συμβουλίου Προσωπικού. 5
2. Διαφωνώ απόλυτα με τη λήψη της ημερομηνίας της αναδρομικής ισχύος ως της ουσιαώδους ημερομηνίας. Η σχετική ημερομηνία είναι η ημερομηνία κατά την οποία το Συμβούλιο αποφάσισε την πλήρωση της θέσης, ήτοι η 1.11.89. (*Pericleous v. Republic*). 10
- 'Ετσι, η Κ.Δ.Π. ήταν πράγματι προγενέστερη της ημερομηνίας αυτής. Όσον αφορά την Κ.Δ.Π. 163/90, που εκδόθηκε μετά τον ουσιαώδη χρόνο των πρώτων προαγωγών, αυτή δεν επέφερε οποιαδήποτε τροποποίηση στα κριτήρια του Κανονισμού 10(7), εκτός από το δικαίωμα να καλεί η Αρχή τους υποψήφιους σε συνεντεύξεις, πράγμα το οποίο η Αρχή δεν έπραξε. 15
3. Είναι βασική αρχή του Διοικητικού Δικαίου ότι δεν μπορεί να δοθεί αναδρομική ισχύς σε διορισμό ή προαγωγή εκτός εάν υπάρχει γι' αυτό ρητή νομοθετική πρόνοια (Δέστε και *Soteriades and Others v. Republic* που αφορούσε τροποποιητικό νόμο του προϋπολογισμού με πρόνοια για παραχώρηση κονδυλίων για πλήρωση επίδικων θέσεων). Στην παρούσα περίπτωση η αναδρομική ισχύς δόθηκε 20
- δυνάμει του Νόμου του Προϋπολογισμού της Αρχής 92/88, που είχε ισχύ από 1.1.88. Ως εκ τούτου, ήταν μία από τις κατ' εξαίρεση περιπτώσεις όπου επιτρεπόταν η προαγωγή να έχει αναδρομική ισχύ. 25

4. Αν συγκρίνει κάποιος τα πρακτικά της παλαιάς συνεδρίας, κατά την οποία έγιναν αρχικά οι προαγωγές, με εκείνα της νέας, θα δει ότι ενώ στην πρώτη περίπτωση αναφέρονται ρητά οι συνεντεύξεις, στη δεύτερη ουδεμία μνεία γίνεται.
- 5 Εξ' άλλου δεν είναι δυνατό να αχθεί κάποιος στο συμπέρασμα ότι λήφθηκαν υπόψη τα αποτελέσματα των συνεντεύξεων, καθ' ην στιγμή αυτά δεν βρισκόνταν ενώπιον της Αρχής.
- 10 Ως εκ τούτου, δεν υπήρχε καθήκον εκ μέρους της Αρχής να κάμει αναφορά στις συνεντεύξεις αυτές και να δηλώσει ότι τις αγνοούσε.
- 15 5 'Ηταν εντός της διακριτικής ευχέρειας της Αρχής να κρίνει ότι κανένας από τους δύο υποψηφίους είχε το επιπρόσθετο προσόν των ξένων γλωσσίων και δεν δικαιολογείται επέμβαση του Δικαστηρίου στο εύρημα αυτό.
- 20 6. Αναφορικά με την αρχαιότητα, είναι γεγονός ότι υπερέχει η αιτήτρια, αλλά έχει νομολογηθεί ότι η αρχαιότητα σε απομακρυσμένο παρελθόν είναι μικρής σημασίας. Εν πάση περιπτώσει η αρχαιότητα δεν είναι αποφασιστικό κριτήριο, αλλά συσταθμίζεται και υπερισχύει μόνο όταν η αξία και τα προσόντα είναι περίπου τα ίδια. Στην παρούσα περίπτωση,
- 25 η αρχαιότητα της αιτήτριας στην αμέσως προηγούμενη θέση είναι πολύ μικρή, αφού αυτή διορίστηκε στη θέση Επιθεωρητού την 1.8.73, ενώ το ενδιαφερόμενο μέρος την 1.5.74.
- 30 7. Δεν μπορεί να λεχθεί ότι η σύσταση δεν συνάδει με το περιεχόμενο των προσωπικών φακέλων των υποψηφίων, ώστε να απαιτείτο ειδική αιτιολόγηση από την Αρχή. 'Ηταν λογικά επικτό για την Αρχή να ακολουθήσει τη σύσταση αυτή και δεν δικαιολογείται επέμβαση στο θέμα από το
- 35 Δικαστήριο.
- 40 8. Πριν την προαγωγή είχε γίνει όλη η δέουσα έρευνα από την Αρχή, που είχε ενώπιόν της όλα τα σχετικά στοιχεία που θα έπρεπε να ληφθούν υπόψη στην κρίση της, και η αιτήτρια απέτυχε να αποδείξει έκδηλη υπεροχή, (ίδη *Hadjisavva v. Republic, Rollis Lewis v. Δημοκρατία*).

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις :

P.I.K. και Άλλοι ν. Καραγιώργη και Άλλων (1991) 3 Α.Α.Δ. 159·

Pericleous v. Republic (1984) 3 C.L.R. 577· 5

Λιμνάτου και Άλλες ν. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 4057·

*Γρηγοροπούλου και Άλλοι ν. Δημοκρατίας και Άλλου (1991) 4(Δ)
Α.Α.Δ. 3437·* 10

Soteriades and Others v. Republic (1987) 3 C.L.R. 1604·

Panayides v. Republic (1973) 3 C.L.R. 378·

Hadjisavva v. Republic (1982) 3 C.L.R. 76· 15

Lewis v. Δημοκρατίας (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1253.

Προσφυγή. 20

Προσφυγή με την οποία η αιτήτρια προσβάλλει την απόφαση της καθ' ης η αίτηση αρχής, με την οποία προήγαγε το ενδιαφερόμενο μέρος στη θέση Προϊσταμένου Υπηρεσίας Β/ Προσωπικού Εκμεταλλεύσεως (Τηλεφωνική Υπηρεσία), αναδρομικά από την 1.6.1988. 25

Α. Σ. Αγγελίδης, για την αιτήτρια.

Κ. Χατζηϊωάννου, για τους καθ' ων η αίτηση. 30

Cur. adv. vult.

ΑΡΤΕΜΗΣ, Δ. Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Με την προσφυγή της αυτή η αιτήτρια προσβάλλει την πράξη ή απόφαση της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, που γνωστοποιήθηκε στις 8.7.91, με την οποία προήγαγε το ενδιαφερόμενο μέρος Ανδρέα Καζάνο, στη θέση Προϊσταμένου Υπηρεσίας Β/Προσωπικού Εκμεταλλεύσεως (Τηλεφωνική Υπηρεσία), αναδρομικά από την 1.6.88, σαν άκυρη, παράνομη και στερημένη οποιουδήποτε έννομου αποτελέσματος. 40

Η θέση ήταν θέση προαγωγής που κενώθηκε μετά από

- την ανάκληση εκ μέρους της Αρχής προαγωγής του ιδίου ενδιαφερομένου μέρους, για να συμμορφωθεί η Αρχή με απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, που κήρυξε αντισυνταγματική τη συγκρότηση των Συμβουλίων των
- 5 Ημικρατικών Οργανισμών και, κατ' ακολουθία, άκυρες και τις πράξεις που εκδόθηκαν δυνάμει του σχετικού Νόμου 149/88 (Ίδε *P.I.K. ν. Καραγιώργη κ.ά.* Α.Ε. αρ. 1163, 1178 και 1179, ημερ. 14.2.91.)
- 10 Ακολούθως η Αρχή κάλεσε το Συμβούλιο Προσωπικού να δώσει και πάλιν τη συμβουλή του στην Αρχή για την πλήρωση των θέσεων. Αφού τούτο έγινε δόθηκαν και οι απόψεις του Γενικού Διευθυντή και η Αρχή, εξετάζοντας το θέμα εκ νέου, κατέληξε στο διορισμό και πάλιν του
- 15 ενδιαφερομένου μέρους. Ας σημειωθεί ότι η άποψη του Γενικού Διευθυντή ήταν ότι το ενδιαφερόμενο μέρος υπερείχε, όσον αφορά επίδοση και απόδοση, και ότι διέθετε ευρύτερη εμπειρία στα γενικότερα θέματα της τηλεφωνικής υπηρεσίας από την αιτήτρια, που είχε
- 20 συστηθεί από το Συμβούλιο Προσωπικού σαν η επικρατέστερη των υποψηφίων.

- Μία από τις εισηγήσεις του ευπαίδευτου συνήγορου των αιτητών ήταν ότι, το Διοικητικό Συμβούλιο της
- 25 Αρχής λανθασμένα ζήτησε νέα συμβουλή και εισήγηση από το Συμβούλιο Προσωπικού και το Γενικό Διευθυντή, αντίστοιχα, γιατί το μοναδικό μέρος της σύνθετης διοικητικής ενέργειας που ακυρώθηκε, ως πάσχον από αντισυνταγματικότητα, ήταν η τελική απόφαση του
- 30 Διοικητικού Συμβουλίου και μόνο τούτο θα έπρεπε να είχε ανακληθεί και επανεξετασθεί. Είχα την ευκαιρία να εξετάσω το ίδιο επιχείρημα και να το απορρίψω στις συνενωμένες προσφυγές 716/91 και 881/91, απόφαση ημερ. 17.7.92. Υιοθετώ τα όσα ανέφερα στην απόφαση
- 35 εκείνη, που εν συντομία είναι ότι η ανάκληση ακυρωθείσας διοικητικής πράξης εξαλείφει *ex tunc* την προσβαλλόμενη πράξη και επαναφέρει τα πράγματα στο πραγματικό και νομικό καθεστώς που ίσχυε κατά το χρόνο της διοικητικής πράξης που ακυρώθηκε. Η
- 40 ανάκληση της πράξης προαγωγής συμπαρέσυρε μαζί της και εξαφάνισε και τις άλλες προπαρασκευαστικές πράξεις και ως εκ τούτου η Αρχή ορθά προχώρησε και εξέτασε εξ υπαρχής το θέμα με το να ζητήσει τη συμβουλή του

Συμβουλίου Προσωπικού.

Επίσης, το γεγονός, ότι στο πρακτικό του Συμβουλίου Προσωπικού αναφέρεται από το Διευθυντή του ότι η συμβουλή πρέπει να γίνει με βάση το νομικό καθεστώς που ίσχυε προ του χρόνου της ακυρωθείσας πράξης, οδηγεί και πάλιν στο συμπέρασμα ότι πρέπει να απορριφθεί η εισήγηση του συνήγορου της αιτήτριας ότι η πράξη πάσχει, γιατί τούτο δε φαίνεται στην απόφαση της Αρχής (βλέπε και πάλιν τις αποφάσεις στις προσφυγές 719/91 και 881/91 ανωτέρω).

Παραπονείται επίσης η αιτήτρια ότι το Συμβούλιο Προσωπικού, όπως φαίνεται από τα πρακτικά του, έλαβε υπόψη και τις Κ.Δ.Π. 91/89, ημερ. 21.4.89 και Κ.Δ.Π. 163/90, ημερ. 13.7.90, που ήταν μεταγενέστερες της ουσιαστικής ημερομηνίας που έπρεπε να είχε ληφθεί υπόψη. Κατά την εισήγησή του, επειδή η προαγωγή είχε αναδρομική ισχύ, το νομικό καθεστώς που ίσχυε ήταν εκείνο προ της αναδρομικής αυτής ημερομηνίας. Διαφωνώ απόλυτα με τη λήψη της ημερομηνίας της αναδρομικής ισχύος ως της ουσιαστικής ημερομηνίας. Η σχετική ημερομηνία είναι η ημερομηνία κατά την οποία το Συμβούλιο αποφάσισε την πλήρωση της θέσης, ήτοι η 1.11.89. (*Pericleous v. Republic* (1984) 3 C.L.R. 577, στη σελ. 586). Έτσι, η Κ.Δ.Π. ήταν πράγματι προγενέστερη της ημερομηνίας αυτής. Όσον αφορά την Κ.Δ.Π. 163/90, που εκδόθηκε μετά τον ουσιαστικό χρόνο των πρώτων προαγωγών, παρατηρώ ότι αυτή δεν επέφερε οποιαδήποτε τροποποίηση στα κριτήρια του Κανονισμού 10(7), εκτός από το δικαίωμα να καλεί η Αρχή τους υποψήφιους σε συνεντεύξεις, πράγμα το οποίο η Αρχή δεν έπραξε. Ως εκ τούτου, απορρίπτω και αυτή την εισήγηση της αιτήτριας (δέστε μεταξύ άλλων *Λιμνάτου και Άλλοι ν. Ε.Ε.Υ. και Άλλοι*, Α.Ε. αρ. 1014, ημερ. 28.11.90 και *Γρηγοροπούλου και Άλλοι ν. Δημοκρατία* υπ' αρ. 713/87 κ.λ.π., ημερ. 30.10.92).

Μία άλλη εισήγηση του συνήγορου της αιτήτριας είναι ότι, η αναδρομική ισχύς της προαγωγής ήταν παράνομη. Είναι βασική αρχή του Διοικητικού Δικαίου ότι δεν μπορεί να δοθεί αναδρομική ισχύς σε διορισμό ή προαγωγή, εκτός εάν υπάρχει γι'αυτό ρητή νομοθετική

πρόνοια. (Δέστε και *Soteriades and Others v. Republic* (1987) 3 C.L.R. 1604, που αφορούσε τροποποιητικό νόμο του προϋπολογισμού με πρόνοια για παραχώρηση κονδυλίων για πλήρωση επίδικων θέσεων.) Στην παρούσα
 5 περίπτωση η αναδρομική ισχύς δόθηκε δυνάμει του Νόμου του Προϋπολογισμού της Αρχής 92/88, που είχε ισχύ από 1.1.88. Ως εκ τούτου, ήταν μία από τις κατ' εξαίρεση περιπτώσεις, όπου επιτρεπόταν η προαγωγή να είχε αναδρομική ισχύ, και έτσι απορρίπτω και αυτή την
 10 εισήγηση της αιτήτριας. (*Panayides v. Republic* (1973) 3 C.L.R. 378).

Άλλο παράπονο της αιτήτριας είναι ότι, δε φαίνεται πουθενά ότι αγνοήθηκαν οι προσωπικές συνεντεύξεις που
 15 λήφθηκαν υπόψη στην πρώτη περίπτωση διορισμού. Διαφωνώ με την εισήγηση αυτή, καθ' όσον αν συγκρίνει κάποιος τα πρακτικά της παλαιάς συνεδρίας, κατά την οποία έγιναν αρχικά οι προαγωγές, με εκείνα της νέας, θα δει ότι ενώ στην πρώτη περίπτωση αναφέρονται ρητά οι
 20 συνεντεύξεις, στη δεύτερη ουδεμία μνεία γίνεται. Εξ άλλου δεν είναι δυνατό να αχθεί κάποιος στο συμπέρασμα ότι λήφθηκαν υπόψη τα αποτελέσματα των συνεντεύξεων, καθ' ην στιγμή αυτά δεν βρίσκονταν ενώπιον της Αρχής. (Ίδε Παραρτήματα "Ζ" και "Η"). Ως εκ τούτου, δεν υπήρχε
 25 καθήκον εκ μέρους της Αρχής να κάμει αναφορά στις συνεντεύξεις αυτές και να δηλώσει ότι τις αγνοούσε.

Η τελευταία εισήγηση της αιτήτριας είναι εκείνη που αφορά την αρχαιότητα και αξία των δύο υποψηφίων, την
 30 αντίθετη εισήγηση του Γενικού Διευθυντή από τη συμβουλή του Συμβουλίου Προσωπικού και τα προσόντα των υποψηφίων.

Αναφορικά με τα προσόντα, έγιναν εκτενείς
 35 αγορεύσεις, εν σχέσει με τις πρόνοιες του σχεδίου υπηρεσίας, σχετικά με τις δύο ξένες γλώσσες. Έχοντας εξετάσει με προσοχή το σχέδιο υπηρεσίας, καθώς και τα προσόντα των υποψηφίων, βρίσκω ότι ήταν εντός της
 40 διακριτικής ευχέρειας της Αρχής να κρίνει ότι, κανένας από τους δύο υποψηφίους είχε το επιπρόσθετο προσόν των ξένων γλωσσών και δε δικαιολογείται επέμβαση του Δικαστηρίου στο εύρημα αυτό.

Αναφορικά με την αρχαιότητα, είναι γεγονός ότι υπερέχει η αιτήτρια, αλλά έχει νομολογηθεί ότι η αρχαιότητα σε απομακρυσμένο παρελθόν είναι μικρής σημασίας. Εν πάση περιπτώσει η αρχαιότητα δεν είναι αποφασιστικό κριτήριο, αλλά αντισταθμίζεται και υπερισχύει μόνο όταν η αξία και τα προσόντα είναι περίπου τα ίδια. Στην παρούσα περίπτωση, η αρχαιότητα της αιτήτριας στην αμέσως προηγούμενη θέση είναι πολύ μικρή, αφού αυτή διορίστηκε στη θέση Επιθεωρητού την 1.8.73, ενώ το ενδιαφερόμενο μέρος την 1.5.74.

Η εκτίμηση και η σύσταση του Διευθυντή, κατ' αντίθεση με εκείνη του Συμβουλίου Προσωπικού, είναι φανερόν ότι ήταν βασισμένη, μεταξύ άλλων, στις βαθμολογίες τους, στις οποίες γενικά υπερέχει το ενδιαφερόμενο μέρος. Επίσης, η κρίση του Διευθυντή για την πείρα του αιτητή είναι προφανώς συνηφασμένη με το ότι υπηρέτησε στη Λευκωσία, όπου λειτουργεί και το Κέντρο Υπεράκτιων Κλήσεων, σε αντίθεση με την υπηρεσία της αιτήτριας στην περιοχή Λεμεσού, όπου δεν υπάρχει τέτοιο κέντρο, γεγονός που προκύπτει από τους προσωπικούς φακέλους. Πρόκειται στην ουσία για την προσωπική αξιολόγηση των στοιχείων από τον Διευθυντή. Ως εκ τούτου, δεν μπορεί να λεχθεί ότι η σύσταση αυτή δεν συνάδει με το περιεχόμενο των προσωπικών φακέλων των υποψηφίων, ώστε να απαιτείτο ειδική αιτιολόγηση από την Αρχή.

Έχοντας έτσι υπόψη τα πιο πάνω, βρίσκω ότι ήταν λογικά επικτό για την Αρχή να ακολουθήσει τη σύσταση αυτή και έτσι δεν δικαιολογείται επέμβαση στο θέμα από το Δικαστήριο.

Καταλήγοντας, βρίσκω ότι πριν την προαγωγή είχε γίνει όλη η δέουσα έρευνα από την Αρχή, που είχε ενώπιόν της όλα τα σχετικά στοιχεία που θα έπρεπε να ληφθούν υπόψη στην κρίση της, και επειδή η αιτήτρια απέτυχε να αποδείξει έκδηλη υπεροχή, (ίδη *Hadjisavva v. Republic* (1982) 3 C.L.R. 76, *Rollis Lewis v. Δημοκρατία*, Α.Ε. 522 ημερ. 30.5.89), η προσφυγή απορρίπτεται. Δεν εκδίδεται διάταγμα για έξοδα.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.